

ชื่อหลักสูตร การสานหมวกจากเส้นกก

จำนวน ๓๓ ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์ (ชั้นเรียนวิชาชีพ)

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม

ความเป็นมา

ปัจจุบันการดำรงชีวิต มีค่าครองชีพสูงขึ้น ทำให้ประชาชนมีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายประจำวัน ประชาชนต้องดิ้นรนที่จะหารายได้เพิ่มเติมจากรายได้หลักที่มีอยู่ การประกอบอาชีพเสริมจึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่ประชาชนทั่วไปต้องทำ เป็นภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่น ที่นำเอาต้นกกมาแปรสภาพให้เป็นเส้นย้อมสีแล้วสานทอให้เป็นหมวก เพื่อนำมาใช้ หรือทำธุรกรรมต่างๆ และความเชื่อเสื่อกกเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีใช้กันอยู่ทั่วไปทั้งในประเทศหรือต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะต้นกกเป็นพืชธรรมชาติที่ขึ้นอยู่ทั่วทุกภูมิภาค และภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่นที่นำต้นกกมาแปรสภาพก็มีลักษณะคล้ายกันหรือได้อิทธิพลทางความคิดจากกันและกันทำให้เสื่อกกถูกจัดได้ว่าเป็นปัจจัยจำเป็นอย่างหนึ่งต่อการดำรงชีวิตของผู้คนในอดีต การศึกษาข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นการสานหมวกจากเส้นกกของชุมชนก็เพื่อให้เห็นถึงวัฒนธรรมทางภูมิปัญญาของท้องถิ่น และปัญหาที่เสี่ยงต่อการสูญสิ้นของภูมิปัญญานี้ ว่ามีมากหรือน้อย และด้วยปัจจัยหรือองค์ประกอบใด เพื่อนำไปสู่การอนุรักษ์หรือแก้ไข สำหรับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในโอกาสต่อไป ดังนั้น กศน.อำเภอกันทรวิชัย จึงได้จัดทำหลักสูตรการฝึกทักษะอาชีพอย่างง่าย รูปแบบชั้นเรียนวิชาชีพ สำหรับประชาชนที่สนใจ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้เรียนรู้เพิ่มเติม ในด้านการฝึกทักษะอาชีพอย่างง่ายที่ถูกต้องโดยใช้เกณฑ์ความสามารถของตนเองทั้งการนำหลักแนวคิดการเรียนรู้เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ในชีวิตประจำวันได้จริง ซึ่งจะนำมาถึงการมีสุขภาพที่ดีต่อไป รวมทั้งสามารถถ่ายทอดให้แก่ผู้อื่นในชุมชนต่อไปได้อีกด้วย

หลักการของหลักสูตร

1. เพื่อให้ผู้เรียนฝึกทักษะอาชีพอย่างง่ายรูปแบบชั้นเรียนวิชาชีพสำหรับประชาชนที่สนใจการสานหมวกจากเส้นกกได้ถูกต้อง
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในชีวิตประจำวันได้
3. เป็นหลักสูตรที่เน้นการเรียนรู้อาชีพเพื่อการสร้างรายได้และสืบสานภูมิปัญญาพื้นบ้าน

จุดมุ่งหมาย

1. มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคงมีค่า
2. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มเป้าหมาย

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

การเรียนรู้และฝึกทักษะ

จำนวน ๓๓ ชั่วโมง

-ภาคทฤษฎี ๖ ชั่วโมง

-ภาคปฏิบัติ ๒๗ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

๑. ช่องทางการประกอบอาชีพการสานหมวกจากเส้นกก

๑.๑ ความสำคัญการประกอบอาชีพการสานหมวกจากเส้นกก

๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการสานหมวกจากเส้นกก

๑.๒.๑ ความต้องการของตลาด

๑.๒.๒ การใช้แรงงาน

๑.๒.๓ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์

๑.๒.๔ การเลือกทำเลที่ตั้ง

๑.๒.๕ ทุน

๑.๒.๖ การขนส่ง

๑.๒.๘ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพตามศักยภาพ ๕ ด้านได้แก่ศักยภาพของ

ทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศและศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่

๑.๓ แหล่งเรียนรู้

๑.๔ ทิศทางการประกอบอาชีพ

๒. ทักษะการประกอบอาชีพการสานหมวกจากเส้นกก

๒.๑ ขั้นเตรียมการประกอบอาชีพการสานหมวกจากเส้นกก

๒.๑.๑ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการสานหมวกจากเส้นกก

๒.๑.๒ ลักษณะการสานหมวกจากเส้นกก

๒.๑.๓ การสานหมวกจากเส้นกก

๒.๑.๔ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบอาชีพการสานหมวกจากเส้นกก

๒.๑.๕ สถานที่ / พื้นที่

๒.๒ ขั้นตอนการสานหมวกจากเส้นกก

๒.๒.๑ วิธีการเลือกวัสดุอุปกรณ์ในการสานหมวกจากเส้นกก

๒.๒.๒ การสานหมวกจากเส้นกก

๒.๒.๓ ขั้นตอนการสานหมวกจากเส้นกก

๒.๓ ขั้นตอนการฝึกปฏิบัติการสานหมวกจากเส้นกก

- ๓. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการสานหมวกจากเส้นกก
 - ๓.๑ การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการสานหมวกจากเส้นกก
 - ๓.๑.๑ การวางแผนการจัดการสานหมวกจากเส้นกก
 - ๓.๑.๒ การควบคุมคุณภาพการสานหมวกจากเส้นกก
 - ๓.๑.๓ การทำรายรับ – รายจ่าย
 - ๓.๒ การจัดการการตลาด
 - ๓.๒.๑ การทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ / คู่แข่ง
 - ๓.๒.๒ การโฆษณาประชาสัมพันธ์
 - ๓.๒.๓ การส่งเสริมการขายและการบริการ
 - ๓.๓ การจัดการความเสี่ยง
 - ๓.๓.๑ การวิเคราะห์ศักยภาพในการประกอบอาชีพการสานหมวกจากเส้นกก
 - ๑) ค่าใช้จ่าย
 - ๒) การเลือกกก
 - ๓.๓.๒ การแก้ปัญหาความเสี่ยงในการประกอบอาชีพการสานหมวกจากเส้นกก
- ๔. โครงสร้างการประกอบอาชีพการสานหมวกจากเส้นกก
 - ๔.๑ ความสำคัญของโครงการอาชีพการสานหมวกจากเส้นกก
 - ๔.๒ ประโยชน์ของโครงการอาชีพการสานหมวกจากเส้นกก
 - ๔.๓ องค์ประกอบของโครงการอาชีพการสานหมวกจากเส้นกก
 - ๔.๔ การเขียนโครงการอาชีพการสานหมวกจากเส้นกก
 - ๔.๕ การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพการสานหมวกจากเส้นกก

การจัดกระบวนการเรียนรู้

- การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร/ภูมิปัญญา
- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- การฝึกปฏิบัติจริง

สื่อการเรียนรู้

ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น สื่อสิ่งพิมพ์สื่ออิเล็กทรอนิกส์สถานประกอบการสื่อจริง และสื่อบุคคลในชุมชน

- ๑. วิทยากร/ ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความรู้
- ๒. VCD / Internet / หนังสือ
- ๓. ศึกษาดูงานจากกลุ่มอาชีพตัวอย่าง/แหล่งเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีก่อนเรียนและหลังเรียน
๒. การประเมินผลงานก่อนเรียนจากการปฏิบัติได้ผลงานที่มีคุณภาพ สามารถสร้างรายได้และจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
๓. วุฒิบัตรออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

-

โครงสร้างหลักสูตรการสานหมวกจากเส้นกก

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนการสอน	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	ช่องทางการประกอบอาชีพ	<p>๑. เพื่อให้ผู้เรียนบอก ความสำคัญของอาชีพ การสานหมวกจากเส้นกก</p> <p>๒. สามารถจำแนกข้อมูล ความต้องการการสาน การสานหมวกจากเส้นกก</p> <p>๓. บอกทิศทางการ ประกอบอาชีพ ได้แก่ ทุน ความต้องการของ ตลาด วัสดุ อุปกรณ์ ช่องทางการจัดจำหน่าย</p>	<p>๑. ความสำคัญของการสานหมวกจากเส้นกก</p> <p>๒. ข้อมูลความต้องการ ในการสานหมวกจากเส้นกก</p> <p>๓. การวิเคราะห์ข้อมูล การตลาด</p> <p>๔. ทิศทางการประกอบอาชีพ</p>	<p>- ให้ผู้เรียนศึกษาจากข้อมูลงานวิจัย ข้อมูล จากอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ต่างๆ</p> <p>ใบความรู้ พร้อมฟังบรรยายจากผู้จาก ผู้สอน</p> <p>- ครู/ผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน</p>	๑ ชม.	๑ ชม

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนการสอน	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๒	ทักษะการประกอบอาชีพ	<p>๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสานหมวกจากเส้นกก</p> <p>๒. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในการสานหมวกจากเส้นกก ได้แก่ ออกแบบ เขียน แบบ เลือกใช้วัสดุ การ คำนวณ พื้นที่ และการตลาด</p> <p>๓. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เรื่องรูปแบบการสานหมวกจากเส้นกกชนิดต่าง ๆ</p> <p>๔. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกใช้แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาใน ท้องถิ่นหรือพื้นที่ใกล้เคียงได้</p>	<p>๑. ความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับการสานหมวกจากเส้นกก</p> <p>๑.๑ ความรู้ ความ เข้าใจและสามารถ ออกแบบ เขียนแบบ และหมวกชนิดต่าง ๆ</p> <p>๑.๒ ความรู้เรื่องเส้นกกที่ใช้ชนิดต่างๆ</p> <p>๑.๓ ความรู้เรื่องการจัด องค์ประกอบ</p> <p>๑.๔ ความพร้อมใน การประกอบอาชีพ เช่น แหล่งเงินทุน แรงงาน</p> <p>๒. ความรู้ในการสานหมวกจากเส้นกกเพื่อการประกอบอาชีพ</p> <p>๒.๑ การออกแบบ</p> <p>๒.๒ การเขียนแบบ</p> <p>๒.๓ ความรู้ในการ เลือกใช้วัสดุในการสานหมวกจากเส้นกก</p> <p>๒.๔ ความรู้เรื่อง การตลาด</p>	<p>- ให้ผู้เรียนศึกษาจากใบ ความรู้พร้อมฟังบรรยายจากครูผู้สอน เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ได้ อย่างถูกต้อง</p> <p>- ผู้สอนอธิบายเรื่องการสานหมวกจากเส้นกก พร้อมชมสื่อประกอบการบรรยาย</p> <p>- ผู้สอนสาธิตการสานหมวกจากเส้นกก</p> <p>- ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการออกแบบการเขียน</p> <p>- ศึกษาเรียนรู้จาก สถานที่จริง</p> <p>- ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริง จากสถานที่ที่กำหนดให้</p> <p>- ให้ผู้เรียนฝึกพัฒนา รูปแบบการสานหมวกจากเส้นกกชนิด ต่าง ๆ</p> <p>- แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แนวคิด การเลือกวัสดุชนิดต่าง ๆ และปรับ ประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับหมวกเส้นกก ต่าง ๆ</p>	๓ ชม.	๒๔ ชม.

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนการสอน	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๓	การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ	<p>๑. ผู้เรียนสามารถจัดการ เรื่อง การตลาดได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาสัมพันธ์ - การหาผู้รับบริการ - การวิจัยการตลาด <p>๒. ผู้เรียนสามารถจัดการ เรื่องทุน - กำไรได้</p> <p>๓. ผู้เรียนสามารถใช้สื่อ เทคโนโลยีมา ประกอบการสานหมวกจากเส้นกก</p>	<p>๑. การจัดการเรื่อง การตลาด</p> <p>๑.๑ การประชาสัมพันธ์</p> <p>๑.๒ การหาผู้รับบริการ</p> <p>๑.๓ การวิจัย การตลาด</p> <p>๒. จัดการเรื่องทุน – กำไร</p> <p>๓. การใช้สื่อเทคโนโลยี มาประกอบ การสานหมวกจากเส้นกก</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ผู้เรียนได้ศึกษาจาก ใบงานความรู้ - ครูผู้สอนบรรยาย พร้อม นำเสนอข้อมูล การตลาด - ใช้สื่อ VCD ประกอบการเรียนรู้ - ฝึกปฏิบัติการทำบัญชี คำนวณต้นทุน-กำไร ประชาสัมพันธ์ การหาผู้รับบริการ และการ วิจัย ตลาด 	๑ ชม.	๑ ชม.

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดการกระบวนการ การเรียนรู้การสอน	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๔	โครงการประกอบอาชีพ	๑. บอกความสำคัญของโครงการอาชีพได้ ๒. บอกองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ ๓. อธิบายลักษณะการเขียนที่ดีขององค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ ๔. บอกประโยชน์ของโครงการอาชีพได้ ๕. เขียนโครงการในแต่ละองค์ประกอบให้เหมาะสมและถูกต้องได้ ๖. ตรวจสอบความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพได้	๑. ความสำคัญของโครงการอาชีพ ๒. ประโยชน์ของโครงการอาชีพการ ๓. องค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพ ๔. การเขียนโครงการอาชีพ ๕. การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ	๑. ผู้เรียนศึกษาเนื้อหา จากใบความรู้ เรื่อง ความสำคัญของโครงการอาชีพ ประโยชน์ของโครงการอาชีพ องค์ประกอบของโครงการอาชีพแล้ว จัดกิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยน ข้อมูลความคิดเห็น เพื่อสร้างแนวคิดใน การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ๒. ผู้เรียนศึกษาสาระ ข้อมูลจากใบความรู้ เรื่องตัวอย่างการเขียน โครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง พร้อมจัดการอภิปราย เพื่อสรุปแนวคิดเป็น แนวทางในการเขียน โครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง ๓. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ การ เขียนโครงการอาชีพ ๔. กำหนดให้ผู้เรียนฝึก ปฏิบัติการประเมิน ความเหมาะสมและ สอดคล้องของ โครงการอาชีพ ๕. ผู้เรียนฝึกการพัฒนา หรือปรับปรุงโครงการอาชีพ ให้มี ความเหมาะสมและ ถูกต้อง ๖. ให้ผู้เรียนเขียน โครงการอาชีพของ ตนเอง	๑ ชม.	๑ ชม.
รวม					๖	๒๗